

Jaarverslag over 2023

10 april 2024

Inhoud

De stichting.....	2
Profiel	2
Bestuur en bestuursleden	2
Bestuursvergaderingen	3
Maatschappelijk Umfeld in 2023	3
Juridische procedures in 2023.....	4
Overige activiteiten in 2023	4
Financiering	5
Externe contacten	5
PR en publiciteit	5
Partners	6
Beleidsbepaling – hoe nu verder?.....	6
Balans per 31-12-2023	6

De stichting

Stichting Stop Online Shaming, verder genoemd 'de stichting':

- werd opgericht op 10 oktober 2019;
- heeft als statutaire doelstelling: "het behartigen van de belangen van slachtoffers van online privacy-inbreuken en online onrechtmatige uitingen, in het bijzonder door het handhaven, het bevorderen en het verkrijgen van afdoende juridische bescherming van de rechten en belangen van die slachtoffers, alles in de ruimste zin des woords."
- heeft geen winstoogmerk;
- betaalt de bestuurders niet voor hun werkzaamheden.

In 2023 zijn er geen wijzigingen in de [statuten](#) van kracht geworden.

Profiel

Bij de oprichting van de stichting is statutair een helder profiel vastgelegd:

- een stichting met ANBI-status, die belangeloos en succesvol procedeert uit naam van (anonieme) slachtoffers;
- een stichting die speciaal is opgericht om slachtoffers van online shaming te helpen. Niet individueel (met juridische of psychosociale hulp), maar gericht op het aanpakken van de aanstichters van het leed. Namelijk: de platforms die geld verdienen aan controversieel materiaal, of die het uitoefenen van wraak faciliteren.

In principe eisen we geen smartengeld of schadevergoeding; het gaat ons niet om geldelijk gewin. Waar het ons wel om gaat, is het veiliger maken van de online omgeving. Met name door het (laten) verwijderen van schadelijk materiaal, en het aanpakken van platforms die de publicatie van onrechtmatige content faciliteren.

Gewraakte content wordt via collectieve procedures voor meerdere slachtoffers tegelijk verwijderd. Daarmee worden tevens de verdienmodellen getorpedeerd van platforms waarvoor expliciete content handelswaar is.

Onze aanpak is succesvol: tot nu toe werden er twee rechtszaken gevoerd én gewonnen (zie het jaarverslag over 2022). In het huidige verslagjaar (2023) liep er nog één zaak in Hoger Beroep, en werden er plannen gesmeed voor nieuwe projecten en procedures.

Bestuur en bestuursleden

In 2023 bestond het bestuur uit de volgende personen:

- Henk Boeke – voorzitter
- Willem van Lynden – secretaris/penningmeester
- Anna Sträter – juridisch bestuurslid

Het bestuur heeft goed gefunctioneerd. De onderlinge communicatie verliep soepel, zowel online als offline. Er zijn geen dilemma's ontstaan door belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen.

Bestuursvergaderingen

In 2023 vergaderde het bestuur vier maal:

- 30 maart 2023
- 22 mei 2023
- 30 augustus 2023
- 21 november 2023

Ter vergadering werden zowel lopende zaken als nieuwe uitdagingen en plannen besproken. Van alle vergaderingen zijn gedetailleerde notulen gemaakt (en gepubliceerd in onze interne cloud-omgeving). Daarnaast was er regelmatig online contact.

Maatschappelijk Umfeld in 2023

Naast de reeds bestaande online-shaming-problematiek (waaronder shame-sexting, wraakporno en andere vormen van zwartmaking) waren er in 2023 de volgende ontwikkelingen:

- De introductie van **ChatGPT** zette Nederland op zijn kop. De tijd zal leren in hoeverre dit soort 'generatieve AI' gebruikt zal gaan worden voor online shaming;
- het wetsvoorstel dat **doxing** (het gebruik van persoonsgegevens om iemand te intimideren) strafbaar stelt, werd aangenomen door de Eerste Kamer [en trad in werking op 1 januari 2024];
- het **Kadaster** heeft op 20 november 2023 de verstrekking van persoonsgegevens (waaronder adresgegevens) beperkt tot aanvragen die 'een doelbinding hebben', waardoor kwaadwillenden niet meer het huisadres van privé-personen (zoals gezagsdragers, BN'ers en zorgverleners) kunnen opvragen;
- onze partner **EOKM** (Expertisebureau Online Kindermisbruik) veranderde zijn naam in **Offlimits**, omdat nu niet meer alleen kinderen en jongeren maar ook volwassenen ondersteund worden (o.a. via Helpwanted.nl);
- **deepnudes** (pornofilmpjes op basis van **deepfake**-technologie, waarbij slachtoffers visueel gecompromitteerd worden) kwamen in het nieuws vanwege nepvideo's van WNL-presentatrice Welmoed Sijtsma. De maker van die filmpjes werd veroordeeld tot een voorwaardelijke taakstraf van 180 uur;
- **Gossip Girl-accounts** (op TikTok) werden populair. Het gaat hier om anonieme accounts, die veelal de naam 'Gossip Girl' bevatten, waarin leerlingen worden opgeroepen om roddels te delen over leraren en leerlingen. Zie verder: [de adviezen van Kennisnet](#) hierover;
- **juice-kanalen** – oftewel online roddelpagina's – bleven onverminderd populair in 2023. 'Juicekoningin' Yvonne Coldeweijer verloor een rechtszaak, maar verklaarde dat zij desondanks 'gewoon' roddels zal blijven verspreiden over de familie Hazes.

Juridische procedures in 2023

1. In 2023 liep nog steeds de Hoger Beroep-procedure tegen ZwartelijstArtsen. Er is vertraging opgetreden vanwege wraking van de rechters (door de tegenpartij), gevolgd door wraking van de wrakingskamer (eveneens door de tegenpartij).

[Laatste nieuws: op 13 februari 2024 vond alsnog de zitting in Hoger Beroep plaats, waarna het Hof Arnhem-Leeuwarden op 12 maart 2024 het vonnis van de Rechtbank bekrachtigde. Oftewel: ZwartelijstArtsen verloor ook het Hoger Beroep. Of ZwartelijstArtsen nog in cassatie zal gaan, is op dit moment nog niet bekend.]

2. In 2023 troffen wij voorbereidingen voor een nieuwe procedure, tegen een website die deepnudes en deepfakes publiceert. De inhoudelijke voorbereidingen zijn inmiddels afgerond, de financiële voorbereidingen duren nog voort.

[Laatste nieuws: ook de AP wil – met het OM – actie ondernemen tegen sites die deepnudes en deepfakes publiceren. (Zie o.a.: [Privacy-topman wil onderzoek naar deepfake-schandaal BN'ers](#) – AD, 19 maart 2024). Dat staat onze eigen plannen echter niet in de weg.]

3. Om zowel financiële als inhoudelijke redenen besloten we om niet als mede-eiser op te treden in een procedure tegen porno-site xHamster, die nu gevoerd wordt door onze partners Boekx en EOKM/Offlimits.

Overige activiteiten in 2023

- het [Jaarverslag over 2022](#) werd vastgesteld en gepubliceerd;
- het [Communicatieplan 2023-2025](#) werd vastgesteld en toegevoegd aan het Beleidsplan;
- de website werd verhuisd naar een nieuwe hosting-provider (voor betere service en lagere kosten);
- het plan om een *pen-test* op onze website en mailservers uit te voeren werd voorbereid, maar uiteindelijk toch afgeblazen, omdat eventuele problemen zich eerder zullen voordoen bij de afzonderlijke bestuursleden (c.q. hun organisaties resp. systemen) dan bij de systemen van de stichting;
- het bestuur voerde overleg met onze advocaat over lopende en toekomstige rechtszaken;
- het bestuur evalueerde de samenwerking met onze advocaat. (De samenwerking verloopt prima, maar het *preferred supplier*-contract werd beëindigd);
- de voorzitter legde nieuwe contacten, en bestendigde bestaande contacten (o.a. via overleg met de nieuwe directeur van onze partner EOKM/Offlimits);
- de penningmeester wierf donaties via zijn netwerk;
- de secretaris beantwoordde mails van slachtoffers, gedupeerden, scholieren en studenten;
- het juridisch bestuurslid ontwikkelde een strategie voor het benaderen van financiële dienstverleners (zoals creditcard-maatschappijen) om de geldstromen naar foute websites te fnuiken.

Financiering

Donaties

In 2023 werden donaties ontvangen via de website, en via relaties van de penningmeester.

Crowdfunding

In 2023 vonden geen crowdfunding-campagnes plaats. Al eerder besloot het bestuur om deze route voorlopig niet verder te vervolgen, vanwege de geringe opbrengsten.

Subsidies en fondsen

In 2023 werden geen subsidies en geen gelden van fondsen ontvangen.

De uitnodiging van het netwerk 'European digital rights' (EDRi) om een aanvraag in te dienen voor een 'small grant opportunity' (van ca. € 10.000,-) bereikte ons helaas te laat om nog mee te kunnen dingen.

Overige inkomsten

In 2023 ontvingen we 'overige inkomsten' uit: proceskosten, inkomsten Vagina.nl volgens vaststellingsovereenkomst, en dwangsommen van Zwartelijsten.

Nieuwe plannen

In 2023 hebben we voorbereidingen getroffen voor het aanboren van nieuwe financieringsbronnen. Er zijn diverse opties, die nu nader worden uitgewerkt.

Externe contacten

Naast het reguliere overleg met onze advocaat (Boekx) was er in 2023 contact met:

- de nieuwe directeur van Offlimits (voorheen EOKM/Helpwanted), over nieuwe vormen van samenwerking;
- het netwerk 'European digital rights' (EDRi) – zie boven, bij 'Subsidies en fondsen';
- onze vaste netwerk-partners SIDN, ECP, Platform Burgerrechten, Privacy First, en Netwerk Mediawijsheid (d.m.v. congresbezoek en persoonlijke contacten);
- Patrick Breyer, lid van de Groenen in het Europees Parlement (i.v.m. de 'Stop Chat Control'-campagne);
- een niet nader te noemen instantie die bij zou kunnen dragen aan de financiering van een deepnude/deepfake-rechtszaak (hier 'niet nader te noemen', ter bescherming van de privacy van de betrokkenen).

PR en publiciteit

We hebben geen actieve PR bedreven, om te voorkomen dat we overspoeld raken door individuele hulpvragen. Anderzijds realiseren we ons dat een beperkte naamsbekendheid nadelig kan zijn voor het werven van donaties. In het Communicatieplan 2023-2025 is dit nader uitgewerkt.

Partners

Boekx Advocaten

Boekx Advocaten is de juridische partner van Stop Online Shaming, en heeft de oprichting van onze stichting *pro bono* gefaciliteerd.

EOKM (tegenwoordig: Offlimits)

Het Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM) was mede-eiser in onze procedure tegen Vagina.nl. In 2023 werd de naam 'EOKM' gewijzigd in 'Offlimits', om duidelijk te maken dat nu niet meer alleen kinderen en jongeren maar ook volwassenen ondersteund worden.

Helpwanted.nl

Onze stichting blijft de slachtoffers van online shaming – die zich bij ons melden – verwijzen naar Helpwanted.nl, van Offlimits (zie boven), omdat onze stichting te weinig capaciteit heeft om hen persoonlijk te ondersteunen.

Beleidsbepaling – hoe nu verder?

Voor onze beleidsplannen: zie het [Beleidsplan 2023-2025](#).

Balans per 31-12-2023

Bedragen in euro's:

Activa		
liquide middelen	19.887,43	
vorderingen	39.708,27	
		59.595,70
Passiva		
eigen vermogen	59.595,70	
		59.595,70